

Vorbereiden

Waar zeg je nee tegen?

Matteüs 4:1-11

26 februari 2023

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Jezus is veertig dagen en nachten in de woestijn. Hij wordt door de duivel op de proef gesteld, maar geeft niet toe aan de verleidingen. Daarna laat de duivel hem met rust en komen engelen om hem te dienen.

De Geest van God

Dat Jezus in de woestijn terecht komt, is niet zijn eigen keuze, het is ook geen toeval of de duivel die hem daarnaartoe brengt. Het is de Geest van God, zo vertelt het verhaal. Toen Jezus gedoopt werd door Johannes de Doper is die Geest als een duif op hem neergedaald. Daarbij klonk een stem uit de hemel: 'Dit is mijn geliefde zoon, in hem vind Ik vreugde.' Meteen daarna leidt dus diezelfde Geest van God Jezus naar de woestijn.

De weg van Israël

Het is niet voor het eerst dat iemand Zoon van God wordt genoemd. In het verhaal van de Uittocht wordt Israël de zoon van God genoemd: 'Uit Egypte heb Ik mijn zoon geroepen.' (Hosea 11:1; Exodus 4:22-23) Als Matteüs over Jezus vertelt, roept hij dat in herinnering (Matteüs 2:15).

Israël, de zoon van God, is geroepen om de woestijn in te gaan. Daar werden ze op de proef gesteld: steeds opnieuw hadden de Israëlieten gebrek aan water en eten, en steeds opnieuw dreigden ze daardoor de Eeuwige de rug toe te keren. Dat duurde veertig jaar, totdat ze aankwamen in het beloofde land. In dit verhaal gaat Jezus letterlijk en figuurlijk in de voetsporen van Israël. Hij is de zoon die de woestijn in geroepen is, hij eet en drinkt niet. Kan hij trouw blijven aan zijn Vader?

De duivel

Het is nog niet zo makkelijk te zeggen wat je je moet voorstellen bij de duivel. In dit verhaal is het een kracht die tegenwerkt, die ontregelt, in de verleiding brengt. Een kracht die je probeert weg te leiden bij God. Als hij weg is, komen er engelen.

Brood

De eerste verleiding van de duivel is heel basaal: bevel die stenen in brood te veranderen. Hij vraagt Jezus om – als hij echt zo bijzonder is – zijn bijzondere krachten te gebruiken om zijn maag te vullen. In de verhalen over Israël in de woestijn, en ook in bijvoorbeeld het verhaal van de broodvermenigvuldiging, wordt duidelijk dat God inderdaad op wonderlijke manieren voor mensen zorgt. Je zou je dan ook kunnen afvragen of het zo erg is, wat de duivel voorstelt. Maar Jezus maakt duidelijk dat het woord van God voor hem belangrijker is.

Dak van de tempel

Het tweede voorstel van de duivel heeft een concrete aanleiding. Joodse mensen verwachtten dat de Messias ooit zou verschijnen op het dak van de tempel. 'Nou, laat maar zien', lijkt de duivel te zeggen. Hij citeert er woorden uit Psalm 91 bij; de duivel is blijkbaar goed thuis in de psalmen. Maar Jezus doet het niet. 'Stel de Heer, uw God, niet op de proef', is zijn reactie.

Koninkrijken van de wereld

De derde verleiding gaat over het koningschap. Over macht op aarde, in alle koninkrijken van de wereld. 'Maar dan moet je mij wel aanbidden', zegt de duivel. Jezus jaagt de duivel weg en vertelt wat geschreven staat: dat je alleen de Heer zult dienen.

Mozes en Elia

Jezus gaat in dit verhaal niet alleen in het spoor van het volk Israël, maar ook van Mozes en Elia in het bijzonder. Van Mozes wordt verteld dat hij veertig dagen boven op de berg Sinaï was, voordat hij de wet van de Heer ontving (Exodus 24:18). Elia liep veertig dagen en nachten naar de berg Horeb, waar God aan hem verscheen (1 Koningen 19:8). Dat Jezus veertig dagen in de woestijn is, roept herkenning op én verwachting. Zal hij nu ook voor het aangezicht van God komen te staan? (Niet voor niets lezen we volgende week over de verheerlijking op de berg, waar Jezus Mozes en Elia ontmoet en er opnieuw een stem uit de hemel klinkt.)

Veertig dagen

Dit is de eerste zondag in de veertigdagentijd. In deze periode gaan we mee in het spoor van Israël en Jezus, veertig dagen op weg naar een nieuwe toekomst. Er staat ons nog veel te wachten!

Erik Idema

Vieren

Waar zeg je nee tegen?

Matteüs 4:1-11

26 februari 2023

Kindermoment: De veranderaar

Het thema van de week wordt ingeleid door 'de veranderaar'. Zij/hij is een coach die vertelt wat er anders kan en aan de kinderen en volwassenen vraagt wat zij zouden willen veranderen. De veranderaar kan gespeeld worden door iemand van de leiding of een ander gemeentelid. Zij/hij kan een notitieblok of tablet bij zich hebben om de veranderingen te noteren.

Deze week vertelt de veranderaar: De veertigdagentijd is begonnen. Het is een tijd om toe te leven naar Pasen. Voor veel mensen is het ook tijd om bewuste keuzes te maken. Om nee te zeggen tegen bepaalde luxe of gewoontes. Waar zegt de gemeente nee tegen? Vraag de kinderen en volwassenen om te gaan staan als ze in deze veertigdagentijd nee zeggen tegen:

- Veel snoepen
- Vaak op je telefoon kijken
- Opruimen
- Alcohol drinken
- Vroeg naar bed gaan

(Na elk onderwerp gaat iedereen eerst weer zitten, daarna eventueel weer opnieuw staan.) Vraag ook of de kinderen of volwassenen nog andere dingen hebben waar ze in deze tijd nee tegen zeggen. Vertel daarna aan de kinderen dat er een projectboek is en bekijk de illustratie van de eerste zondag. Op een hoog gebouw, de tempel, staat Jezus. Er

staat ook iemand bij hem, die hem iets wil laten doen. Waar wijst diegene naar? Kun je ook aan Jezus zien wat hij zegt? In de eigen ruimte horen de kinderen er meer over. Ze mogen het projectboek meenemen naar hun eigen ruimte, daar kunnen ze ook de activiteiten doen die op de rechterbladzijde staan.

Projectlied: Verander je mee?

*Wij zijn op weg, kom mee en sluit je aan.
Met de verhalen van het goede leven
zal God ons hoop en licht en liefde geven.
Vier met ons mee dat alles anders kan.*

*Kom als je blij bent, kom met je verdriet.
Kom met geluk en kom ook met je vragen.
God wijst de weg in deze veertig dagen.
Open je ogen, zorg dat jij het ziet!*

Tekst: Erik Idema
Melodie: 'Alles wat over ons geschreven is', Liedboek 536

Gebed

*Het zijn maar korte woordjes:
twee letters als het ja is,
drie letters als het nee is.
Toch maken die korte woordjes een groot verschil.
Help ons, God,
om tegen de goede dingen ja te zeggen:
dingen die fijn zijn voor de wereld,*

*voor de mensen om ons heen
en uiteindelijk ook voor onszelf.
Dat we ja zeggen tegen wat geluk brengt
en nee tegen wat mensen verdrietig maakt en pijn doet.
Soms vinden we het moeilijk om dat te doen,
omdat we het niet durven,
omdat we verleid worden,
of omdat we liever alleen aan onszelf denken.
Help ons dan, God,
om ja te zeggen tegen het goede leven
en nee tegen het kwaad.
Amen*

Werkblad

Op het werkblad staat een veertigdagen-kalender voor thuis. Elke dag staat er een opdrachtje, tekst of tekeningetje, veertig dagen lang. Het is een dubbele A4. Onderzoek met de kinderen hoeveel hokjes er op de kalender staan. Zijn dat er 40? Of meer? Hoe kan dat? De veertigdagen beginnen woensdag na carnaval. Zondagen tellen niet mee. Op die dag is het steeds een beetje feest, in de hoop op Pasen. Kopieer de plaat op dik papier. Kijk samen naar de eerste dagen vanaf carnaval tot aan vandaag? Dat smaakt naar meer. Nodig: Kopieën op dik papier, kleurpotloden. Werkbladen: zie blz.8 en 9.

Lezen en zingen

Eerste zondag van de veertig dagen Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Genesis 2:15-3:9
Antwoordpsalm	51 (32)
Epistellezing	5:12-21
Lezing uit het Evangelie	Matteüs 4:1-11